

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานจากผลการทดลอง ซึ่งได้แก่ มีชคณิตเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การเสนอค่าสถิติพื้นฐานนี้จะเสนอตามลำดับสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสถิติในข้อที่ 1

ค่าสถิติพื้นฐาน

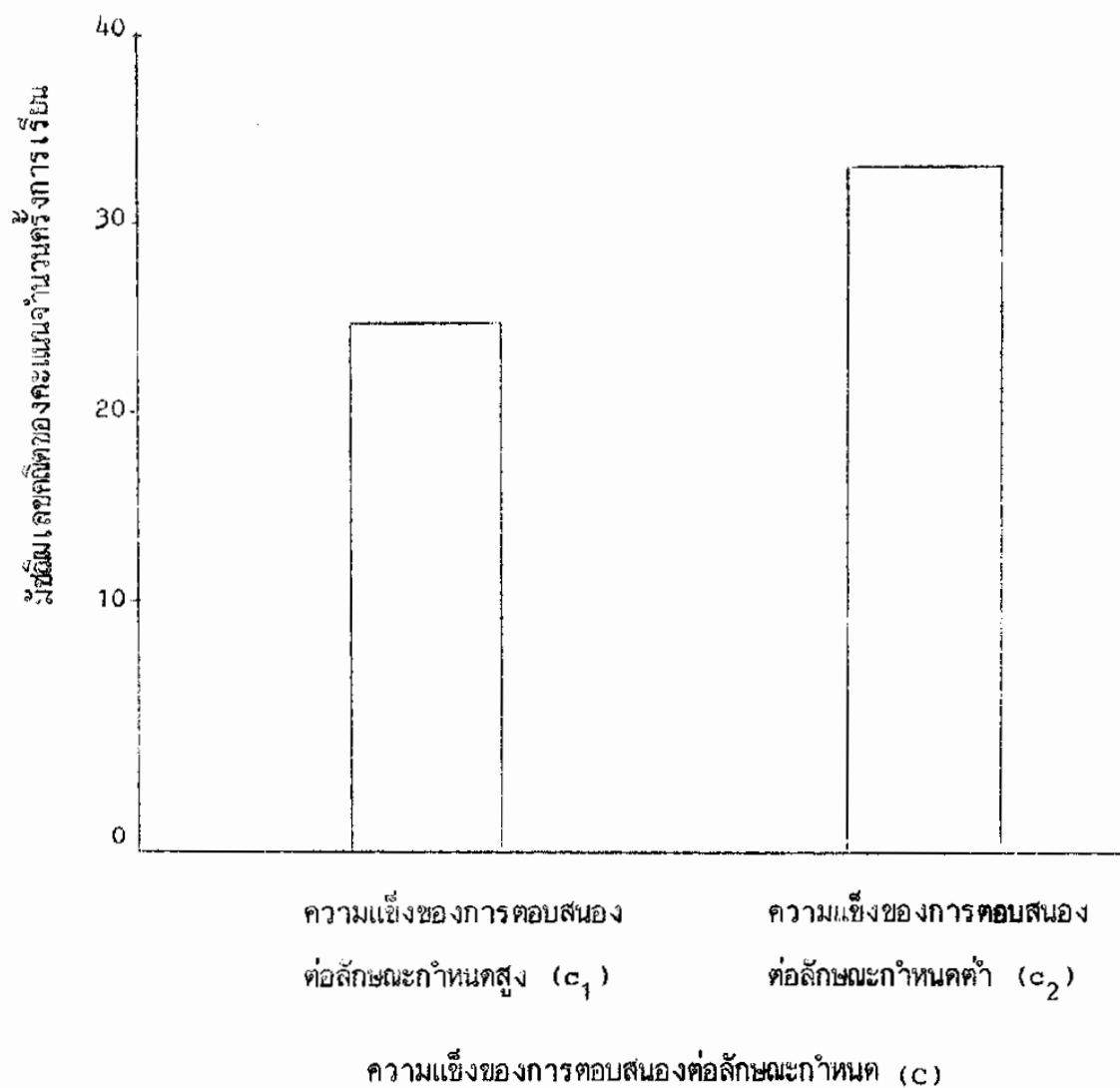
ค่าสถิติพื้นฐานจากผลการทดลอง ซึ่งได้แก่ มีชคณิตเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนของกลุ่มต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

1. เมื่อพิจารณาเฉพาะความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (c) มีชคณิตเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมนโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมนโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2) ผลปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 มีซิมิลเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวนครั้ง การเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2)

ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (c)	N	$\bar{X}$	SD
ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1)	204	25.661	15.913
ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2)	204	33.843	12.706

จากตาราง 17 จะเห็นว่า มีซิมิลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้ง การเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง น้อยกว่าของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ และเมื่อได้ทดสอบทางสถิติ (ดังปรากฏในตาราง 31) พบว่าความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1,396) = 304.961$; $p < .001$] แสดงว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง ใช้จำนวนครั้ง การเรียนมโนทัศน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มโนทัศน์ กราฟมีซิมิลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้ง การเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ ปรากฏดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 กราฟมีชดิมเลขคดีของคะแนนจำนวนครั้งที่การเขียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียน
 มโนทัศน์ที่มีความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง และของ
 นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะ
 กำหนดต่ำ

2. เมื่อพิจารณาเฉพาะประเภทโน้ตส์ (B) มีข้อมูลเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ธรรมดา (b_1) ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ร่วมลักษณะ (b_2) และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์แยกลักษณะ (b_3) ผลปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 มีข้อมูลเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ธรรมดา (b_1) ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ร่วมลักษณะ (b_2) และนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์แยกลักษณะ (b_3)

ประเภทโน้ตส์ (B)	N	$\bar{X}$	SD
มโน้ตส์ธรรมดา (b_1)	136	12.360	8.399
มโน้ตส์ร่วมลักษณะ (b_2)	136	32.948	5.512
มโน้ตส์แยกลักษณะ (b_3)	136	43.948	7.412

จากตาราง 18 จะเห็นว่าข้อมูลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ธรรมดาน้อยกว่าของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ร่วมลักษณะ และน้อยกว่าของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์แยกลักษณะ มีข้อมูลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ร่วมลักษณะ น้อยกว่าของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์แยกลักษณะ และเมื่อได้ทดสอบทางสถิติ (ดังปรากฏในตาราง 31) พบว่าความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(2,396) = 1561.922 ; p < .001$] แสดงว่า มีข้อมูลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโน้ตส์ประเภทต่าง ๆ

อย่างน้อยหนึ่งคู่ที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อที่จะรู้ว่ามีชนิดของคะแนนจำนวนครั้ง การเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทใดบ้างที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำค่ามัธยัม เลขคณิตนี้ไปทดสอบความแตกต่างโดยใช้การ เปรียบเทียบพหุคูณหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน (A Posteriori Comparisons) ด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยสุด (LSD) ของฟิชเชอร์ (Fisher) (Kirk 1968 : 87) ผลปรากฏดังตาราง 19

ตาราง 19 ผลการ เปรียบเทียบพหุคูณหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีการทดสอบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยสุดของฟิชเชอร์ ระหว่างประเภทมโนทัศน์ที่ เรียน 3 ประเภท

	$\bar{X}_1 = 12.360$	$\bar{X}_2 = 32.948$	$\bar{X}_3 = 43.948$
$\bar{X}_1 = 12.360$	-	20.588***	31.588***
$\bar{X}_2 = 32.948$		-	11.000***
$\bar{X}_3 = 43.948$			-

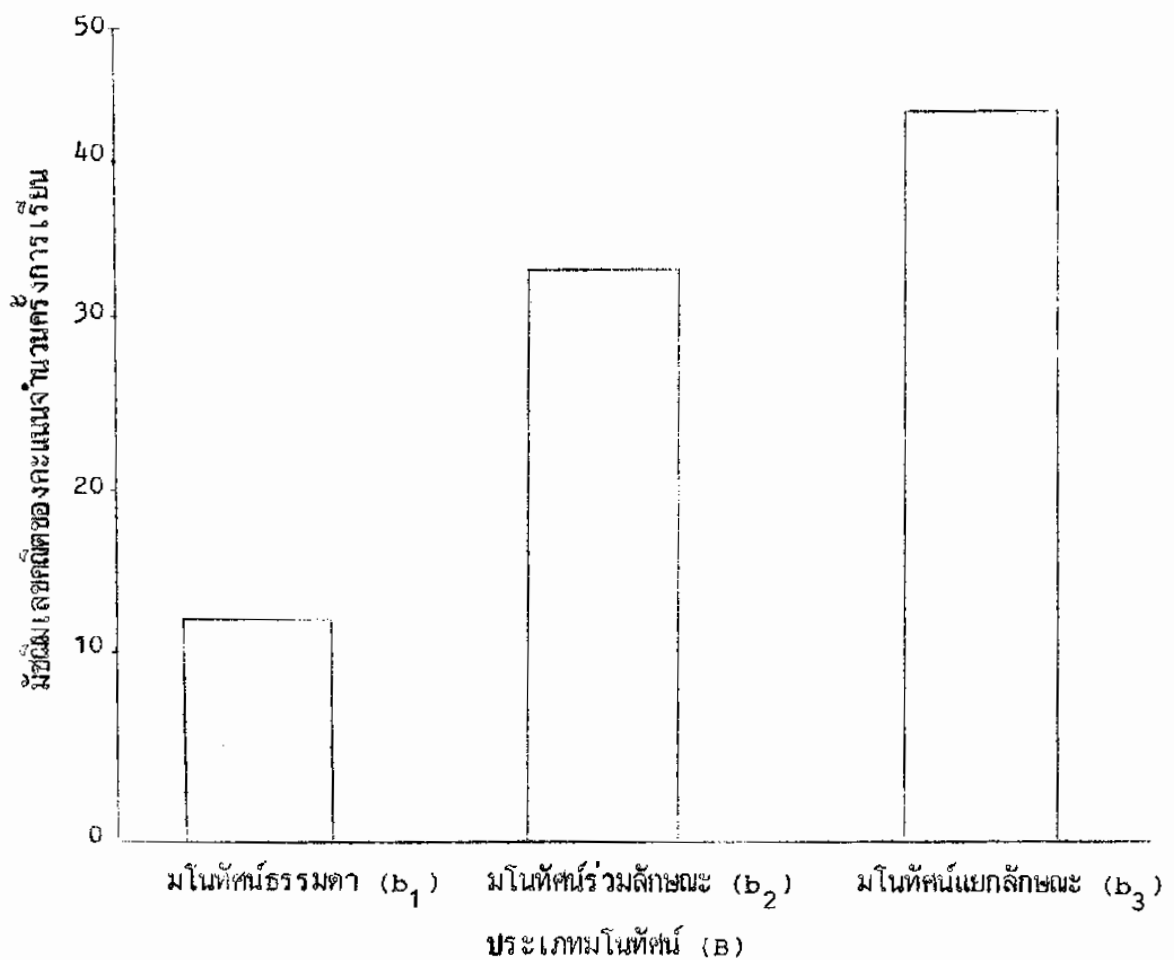
*** $p < .001$

จากตาราง 19 ที่ความได้ดังนี้

- 2.1 นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ธรรมดา ใช้จำนวนครั้ง การเรียนมโนทัศน์ น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ร่วมลักษณะ
- 2.2 นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ธรรมดา ใช้จำนวนครั้ง การเรียนมโนทัศน์ น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์แยกลักษณะ

2.3 นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ร่วมลักษณะ ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้ น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์แยกลักษณะ

จากผลการเปรียบเทียบจึงกล่าวได้ว่า ประเภทมโนทัศน์มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ มโนทัศน์ สำหรับกราฟที่มีขีดมีเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียน มโนทัศน์ธรรมดา ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ร่วมลักษณะ และของนักเรียนกลุ่มที่เรียน มโนทัศน์แยกลักษณะ ปรากฏดังภาพประกอบ 8

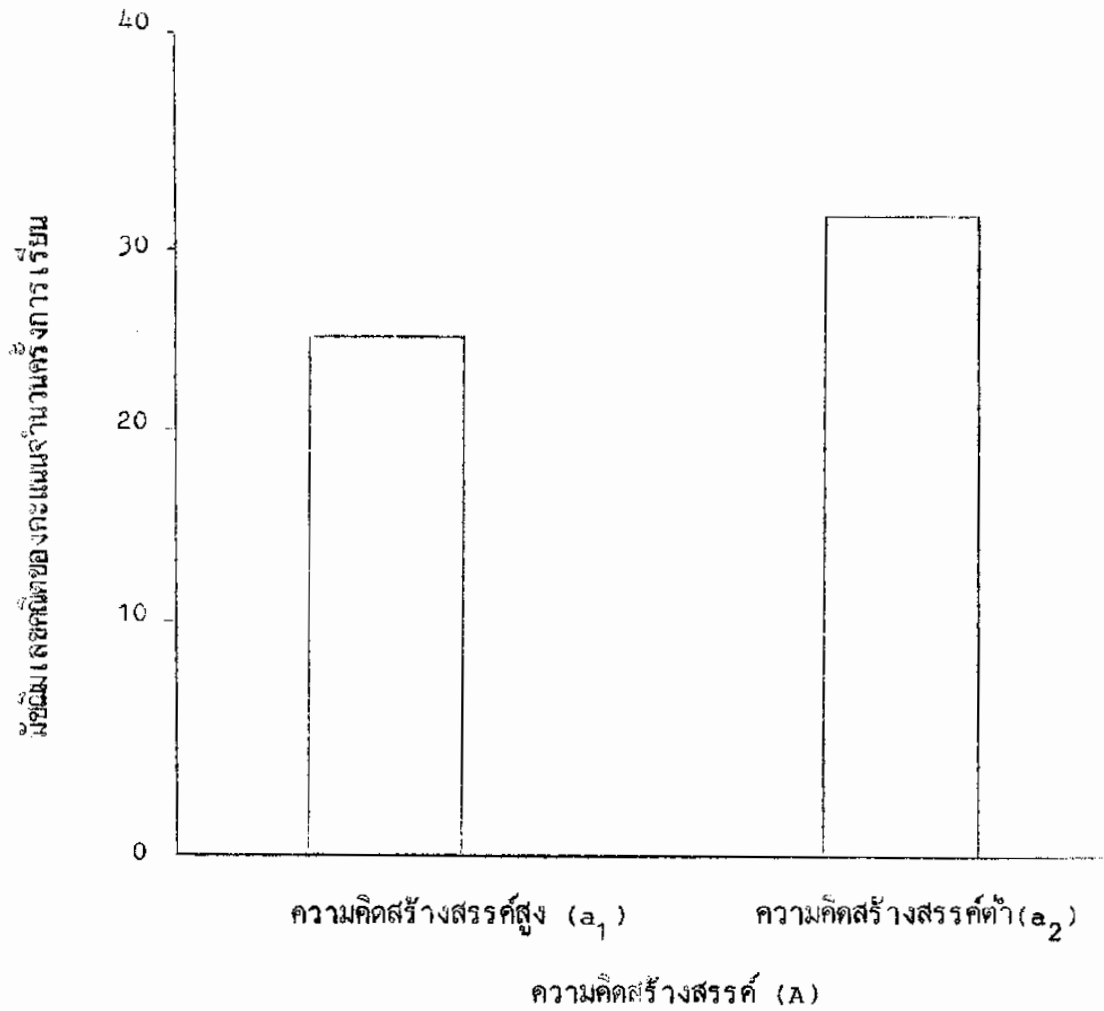
ภาพประกอบ 8 กราฟที่มีขีดมีเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียน มโนทัศน์ธรรมดาของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ร่วมลักษณะ และของ นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์แยกลักษณะ

3. เมื่อพิจารณาเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ (A) มีขั้วมีเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) ผลปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 มีขั้วมีเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2)

ความคิดสร้างสรรค์ (A)	N	$\bar{X}$	SD
ความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1)	204	27.279	14.124
ความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2)	204	32.225	15.375

จากตาราง 20 จะเห็นว่ามีขั้วมีเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง น้อยกว่าของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ และเมื่อให้ทดสอบทางสถิติ (ดังปรากฏในตารางที่ 31) พบว่าความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1, 396) = 111.458$; $p < .001$] แสดงว่านักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้มน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มน้อยกว่า กราฟมีขั้วมีเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ปรากฏดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 กราฟมีชื่อไม่แสดงชื่อของคะแนนจำนวนครั้งที่การเรียนของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

4. กิริยาร่วม (Interaction) ระหว่างประเภมหินต์คน (B) กับความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (C) (BC) ผลปรากฏดังตาราง 21

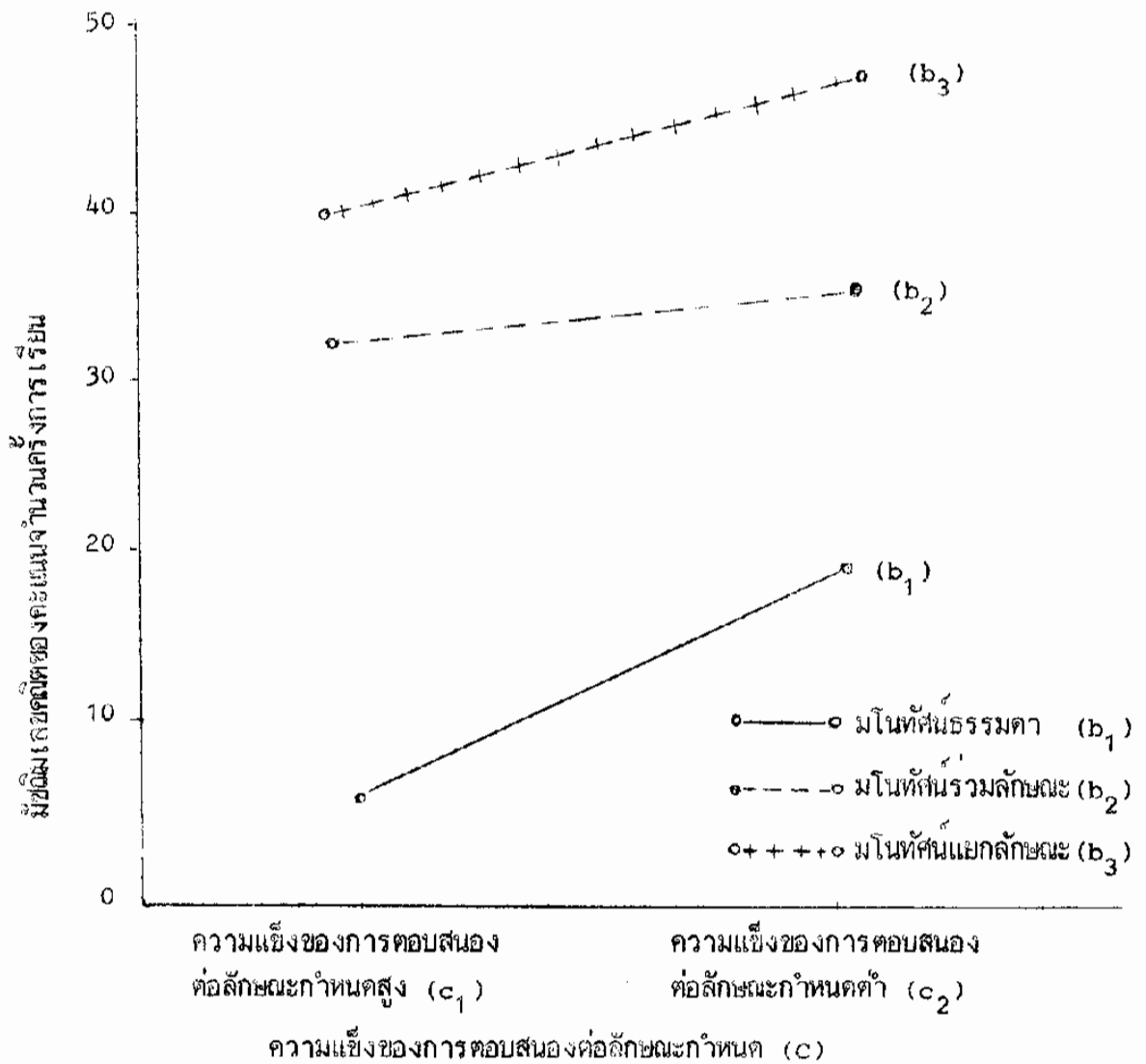

ตาราง 21 มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวน
 ครงการเรียนที่ระดับต่าง ๆ ของประเภทโมทัศน์กับความแข็งของการตอบสนอง
 ต่อลักษณะกำหนด

ความแข็งของการ ตอบสนองต่อลักษณะ กำหนด (c)	ประเภทโมทัศน์								
	มโนทัศน์ธรรมดา (b_1)			มโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2)			มโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3)		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
ความแข็งของการ ตอบสนองต่อลักษณะ กำหนดสูง (c_1)	68	5.294	4.029	68	31.117	6.153	68	40.573	5.980
ความแข็งของการ ตอบสนองต่อลักษณะ กำหนดต่ำ (c_2)	68	19.426	4.957	68	34.779	4.069	68	47.325	7.197

จากตาราง 21 จะเห็นว่าผลต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้ง
 การเรียนของระดับมโนทัศน์ธรรมดา (b_1) ระดับมโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2) และระดับ
 มโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3) ที่ระดับทั้งสองของความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด
 มีความแตกต่างกัน ซึ่งให้ถึงปรากฏการณ์ของกิริยาร่วมระหว่างประเภทโมทัศน์กับความแข็ง
 ของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด และเมื่อได้ทดสอบทางสถิติแล้ว (ดังปรากฏในตาราง 31)
 พบว่ากิริยาร่วมระหว่างประเภทโมทัศน์กับความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด มีนัย
 สำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(2.396) = 43.958$; $p < .001$] แสดงว่าความแตกต่างระหว่าง
 มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้ง การเรียนของระดับมโนทัศน์ธรรมดา (b_1) ระดับ

มโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2) และระดับมโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3) ขึ้นอยู่กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า อิทธิพลของประเภทมโนทัศน์ขึ้นอยู่กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด สำหรับปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทมโนทัศน์กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (BC) แสดงให้เห็นได้ด้วยกราฟเส้นดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทมโนทัศน์กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (BC)

เพื่อที่จะรู้ถึงความแตกต่างระหว่างมีวัดมีเลขคี่ของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียน
ของระดับมโนทัศน์ธรรมดา (b_1) ระดับมโนทัศน์ได้ร่วมลักษณะ (b_2) และระดับมโนทัศน์แยก
ลักษณะ (b_3) ที่ระดับทั้งสองของความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด เป็นประการ
ใด ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบผลอย่างง่าย (Simple Effects) ผลปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าสถิติผลอย่างง่าย เมื่ออิทธิพลของประเภทมโนทัศน์มีขึ้นอยู่กับความแข็งของการ
ตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (BC Interaction)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
B	69935.372	2	34967.686	1561.922***
B ที่ c_1	45353.853	2	22676.926	1012.923***
B ที่ c_2	26549.774	2	13274.887	592.957***
C	6827.355	1	6827.355	304.961***
C ที่ b_1	6790.595	1	6790.595	303.319***
C ที่ b_2	455.889	1	455.889	20.363***
C ที่ b_3	1549.125	1	1549.125	69.195***
BC	1968.255	2	984.127	43.958***
ภายในกลุ่ม	8856.500	396	22.387	

*** $p < .001$

จากตาราง 21 จะเห็นว่า ที่ระดับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) มีซิมิลิตีของคะแนนจำนวนครั้ง การ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ธรรมดา (b_1) นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2) และนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(2, 396) = 1012.923$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ มีอยู่อย่างน้อยสองกลุ่ม ที่ใช้จำนวนครั้ง การ เรียนมโนทัศน์แตกต่างกัน และที่ระดับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2) มีซิมิลิตีของคะแนนจำนวนครั้ง การ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ทั้งสามประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่งด้วยเช่นเดียวกัน [$F(2, 396) = 592.957$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ มีอยู่อย่างน้อยสองกลุ่ม ที่ใช้จำนวนครั้ง การ เรียนมโนทัศน์แตกต่างกัน

ที่ระดับมโนทัศน์ธรรมดา (b_1) มีซิมิลิตีของคะแนนจำนวนครั้ง การ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1, 396) = 303.319$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับมโนทัศน์ธรรมดา นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง ใช้จำนวนครั้ง การ เรียนมโนทัศน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ

ที่ระดับมโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2) มีซิมิลิตีของคะแนนจำนวนครั้ง การ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1, 396) = 20.363$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับมโนทัศน์ร่วมลักษณะ นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะ

กำหนดสูง ใช้จำนวนครั้งการ เรียนมนิทศน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่ เรียนมนิทศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ

ที่ระดับนิเทศน์แยกลักษณะ (b_3) มีขนิมเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนของนัก เรียนกลุ่มที่ เรียนมนิทศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) และของนัก เรียนกลุ่มที่ เรียนมนิทศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1, 396) = 69.195 ; p < .001$] แสดงว่า ที่ระดับนิเทศน์แยกลักษณะนัก เรียนกลุ่มที่ เรียนมนิทศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะ กำหนดสูง ใช้จำนวนครั้งการ เรียนมนิทศน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่ เรียนมนิทศน์ที่มีความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ

เมื่อมีขนิมเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนจากผลการทดสอบผลอย่างง่าย แสดงให้เห็นว่า ที่ระดับความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดทั้งสองระดับ นักเรียนกลุ่มที่ เรียนมนิทศน์ประเภทต่าง ๆ ทั้งสามประเภท ใช้จำนวนครั้งการ เรียนมนิทศน์ต่างกัน ดังนั้น เพื่อที่จะรู้ว่าขนิมเลขคณิตคู่ใดที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำค่าขนิมเลขคณิตนี้ไปทดสอบความแตกต่างโดยใช้การ เปรียบเทียบพหุคูณหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน (A Posteriori Comparisons) ด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยสุด (LSD) ของ ฟิชเชอร์ (Fisher) (Kirk 1968 : 182) ผลปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบพหุคูณหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยสุดของพีชเชอร์ระหว่างผลอย่างง่าย

$\overline{BC}_{11} = 5.294$	$\overline{BC}_{21} = 31.117$	$\overline{BC}_{31} = 40.573$	$\overline{BC}_{12} = 19.426$	$\overline{BC}_{22} = 34.779$	$\overline{BC}_{32} = 47.323$
$\overline{BC}_{11} = 5.294$	25.823***	35.279***			
$\overline{BC}_{21} = 31.117$	--	9.455***			
$\overline{BC}_{31} = 40.573$		--			
$\overline{BC}_{12} = 19.426$			15.353***	27.897***	
$\overline{BC}_{22} = 34.779$			--	12.544***	
$\overline{BC}_{32} = 47.323$				--	

*** p < 0.01

จากตาราง 23 คือความได้ดังนี้

นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ ทั้งสามประเภทที่ระดับความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้มโนทัศน์แตกต่างกันทุกกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ ทั้งสามประเภทที่ระดับความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้มโนทัศน์แตกต่างกันทุกกลุ่มเช่นเดียวกัน

5. กิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์ (A) กับประเภทมโนทัศน์ (B) (AB)

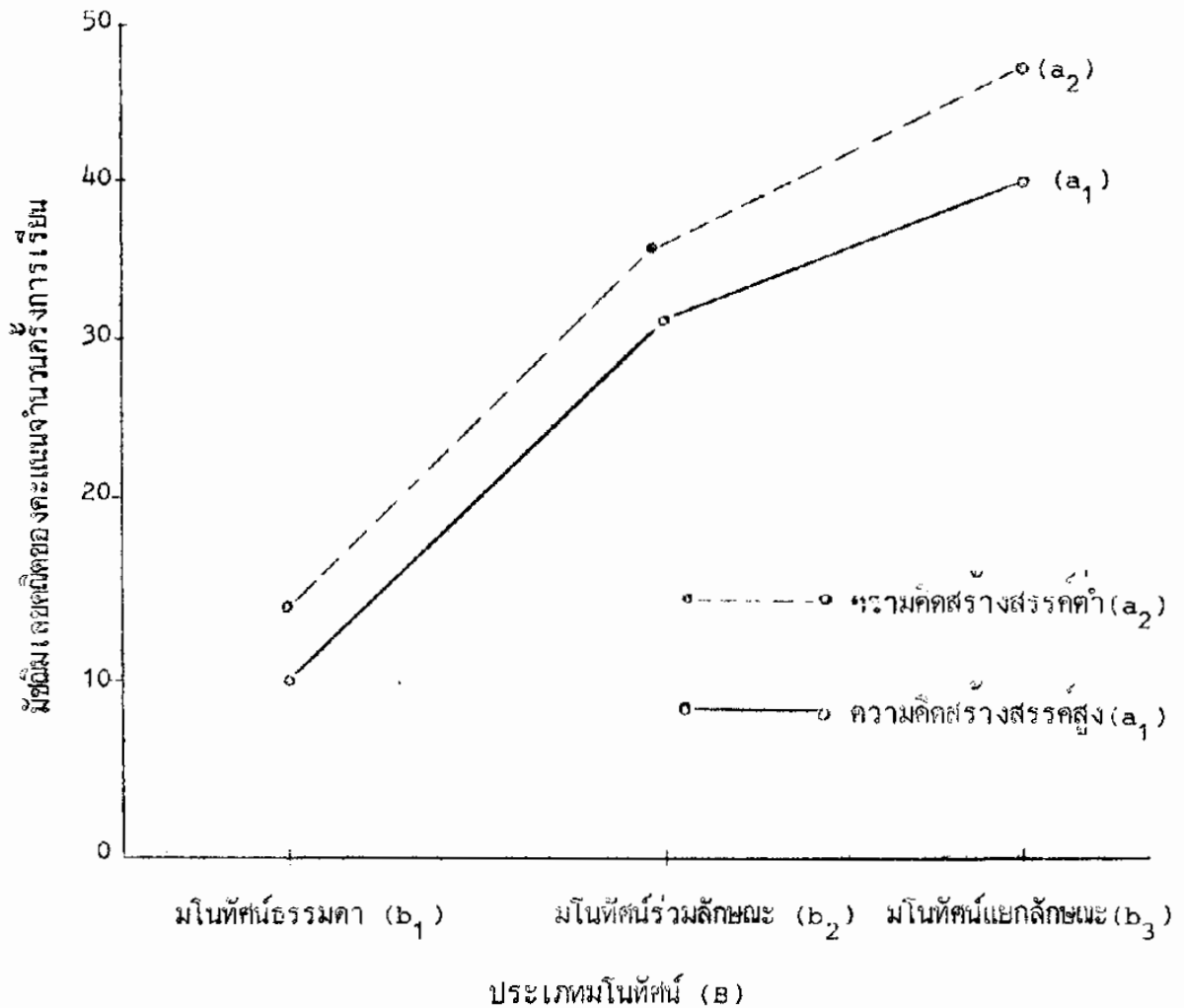
ผลปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 มีซิมิลีเอชคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ที่ระดับต่าง ๆ ของความคิดสร้างสรรค์กับประเภทมโนทัศน์

ความคิดสร้างสรรค์ (A)	ประเภทมโนทัศน์ (B)								
	มโนทัศน์ธรรมดา (b_1)			มโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2)			มโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3)		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
ความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1)	68	10.191	8.719	68	31.632	5.879	68	40.014	3.691
ความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2)	68	14.529	7.522	68	34.264	4.811	68	47.882	8.102

จากตาราง 24 จะเห็นว่าผลต่างระหว่างมีซิมิลีเอชคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของระดับความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของระดับความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) ที่ระดับทั้งสามของประเภทมโนทัศน์ มีความแตกต่างกันซึ่งให้เห็นถึงปรากฏการณ์ของกิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประเภทมโนทัศน์ และเมื่อให้ทดสอบทางสถิติแล้ว (ดังปรากฏในตาราง 31) พบว่ากิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์ กับประเภทมโนทัศน์ มีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(2,396) = 10.827$; $p < .001$] แสดงว่าความแตกต่างระหว่าง

ระหว่างมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งที่เรียนของระดับความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) กับระดับความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) ขึ้นอยู่กับประเภทนิเทศน์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า อิทธิพลของความคิดสร้างสรรค์ขึ้นอยู่กับประเภทนิเทศน์ สำหรับกิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประเภทนิเทศน์ (AB) แสดงให้เห็นได้ด้วยกราฟเส้นดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 กิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประเภทนิเทศน์ (AB)

เพื่อที่จะรู้ถึงความแตกต่างระหว่างมีซิมมี เลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้
ของระดับความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และระดับความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) ที่ระดับ
ต่าง ๆ ของประเภทโน้ตเป็นประการใด ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบผลอย่างง่าย ผลปรากฏ
ดังตาราง 25

ตาราง 25 ค่าสถิติผลอย่างง่ายเมื่ออิทธิพลของความคิดสร้างสรรค์ขึ้นอยู่กับประเภทโน้ต
(AB Interaction)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
A	2495.296	1	2495.296	111.458***
A ที่ b_1	639.889	1	639.889	28.582***
A ที่ b_2	235.595	1	235.595	10.523**
A ที่ b_3	2104.595	1	2104.595	94.007***
B	69935.372	2	34967.686	1561.922***
B ที่ a_1	32173.764	2	16086.882	718.562***
B ที่ a_2	38246.392	2	19123.196	854.186***
AB	484.784	2	242.392	10.827**
ภายในกลุ่ม	8856.500	396	22.387	

** $p < .01$

*** $p < .001$

จากตาราง 25 จะเห็นว่าระดับมโนทัศน์ธรรมตา (b_1) มีขัณมิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1,396) = 28.582$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับมโนทัศน์ธรรมตานักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงใช้จำนวนครั้งการ เรียนมโนทัศน์ น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

ที่ระดับมโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2) มีขัณมิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$F(1,396) = 10.523$; $p < .01$] แสดงว่าที่ระดับมโนทัศน์ร่วมลักษณะนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ใช้จำนวนครั้งการ เรียนมโนทัศน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

ที่ระดับมโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3) มีขัณมิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(1,396) = 94.007$; $p < 001$] แสดงว่าที่ระดับมโนทัศน์แยกลักษณะ นักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ใช้จำนวนครั้งการ เรียนมโนทัศน์น้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

ที่ระดับความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) มีขัณมิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ธรรมตา (b_1) ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2) และของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์แยกลักษณะ (b_3) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูง [$F(2,396) = 718.562$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับความคิดสร้างสรรค์สูง นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ มีอยู่อย่างน้อยสองกลุ่มที่ใช้จำนวนครั้งการ เรียนมโนทัศน์แตกต่างกัน และที่ระดับความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) มีขัณมิตของคะแนน

จำนวนครั้งการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ทั้งสามประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่งด้วยเช่นเดียวกัน [$F(2,396) = 854.186$; $p < .001$] แสดงว่าที่ระดับความค้ำสร้างสรรคต่ำ นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ มีอยู่อย่างน้อยสองกลุ่มที่ใช้จำนวนครั้งการเรียนมโนทัศน์แตกต่างกัน

เมื่อมีข้อมูลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการ เรียนจากผลการทดสอบผลทดลองอย่างง่าย แสดงให้เห็นว่าที่ระดับความค้ำสร้างสรรคทั้งสองระดับ นักเรียนกลุ่มที่เรียนมโนทัศน์ประเภทต่าง ๆ ทั้งสามประเภท ใช้จำนวนครั้งการเรียนมโนทัศน์ต่างกัน ดังนั้นเพื่อที่จะรู้ว่า มีข้อมูลเลขคณิตคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำค่ามีข้อมูลเลขคณิตนี้ไปทดสอบความแตกต่างโดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน (A Posteriori Comparisons) ด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยสุด (LSD) ของฟิชเชอร์ (Fisher) (Kirk 1968 : 182) ผลปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติการวิเคราะห์ทางแปรปรวนด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่าง
อย่างง่ายสำหรับข้อมูลของเทคโนโลยีระหว่างสองข้างกาย

$\bar{AB}_{11} = 10.191$	$\bar{AB}_{12} = 31.632$	$\bar{AB}_{13} = 40.014$	$\bar{AB}_{21} = 14.529$	$\bar{AB}_{22} = 34.264$	$\bar{AB}_{23} = 47.882$
$\bar{AB}_{11} = 10.191$	21.441 ^{***}	29.823 ^{***}			
$\bar{AB}_{12} = 31.632$		8.382 ^{***}			
$\bar{AB}_{13} = 40.014$					
$\bar{AB}_{21} = 14.529$			19.735 ^{***}	33.352 ^{***}	
$\bar{AB}_{22} = 34.264$					13.617 ^{***}
$\bar{AB}_{23} = 47.882$					

***p < .001

จากตาราง 26 ที่ความได้ดังนี้

นักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงที่เรียนมโนทัศน์มีระดับต่าง ๆ ทั้งสามประเภท ใช้จำนวนครั้งการเรียนมโนทัศน์แตกต่างกันทุกประเภท และนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำที่เรียนมโนทัศน์มีระดับต่าง ๆ ทั้งสามประเภท ใช้จำนวนครั้งการเรียนมโนทัศน์แตกต่างกันทุกประเภทเช่นเดียวกัน

6. กี่ยวร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์ (A) กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (C) (AC) ผลปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 มีดัชนีเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนที่ระดับต่าง ๆ ของความคิดสร้างสรรค์กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด

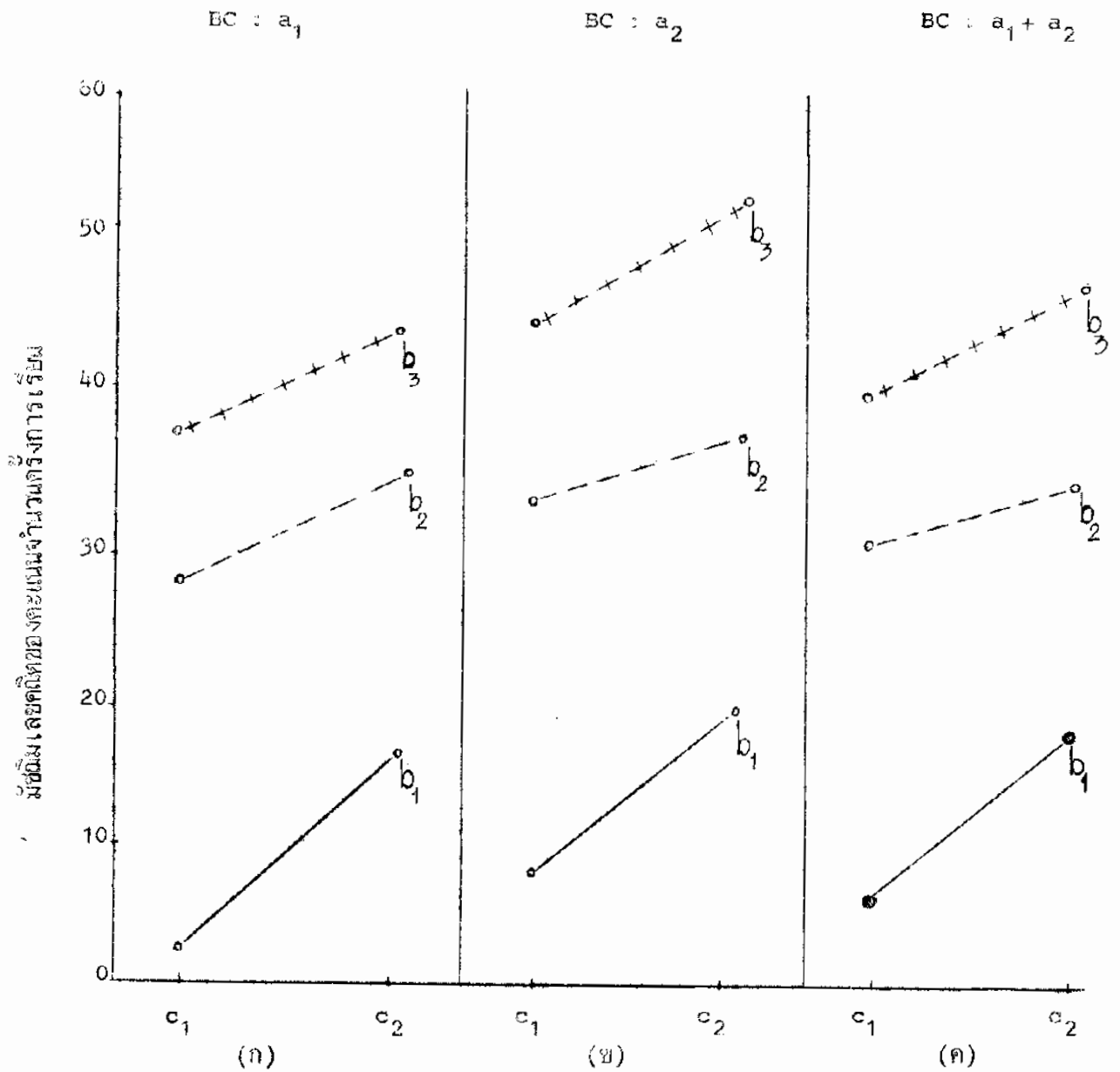
ความคิดสร้างสรรค์ (A)	ความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (C)					
	ความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1)			ความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2)		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
ความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1)	102	23.137	15.906	102	31.421	10.643
ความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2)	102	28.186	15.880	102	36.264	14.121

7. กิจาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์ (A) ประเภทนิทัศน์ (B) และ ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (C) (ABC) ผลปรากฏดังตาราง 28

ตาราง 28 มีซัดมีเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจำนวน ครั้งการเรียนรู้ที่ระดับต่าง ๆ ของความคิดสร้างสรรค์ประเภทนิทัศน์ และ ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด

ระดับ		ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1)			ความแข็งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (c_2)		
		N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
ความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1)	นิทัศน์ธรรมดา (b_1)	34	2.235	1.652	34	18.147	4.606
	นิทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2)	34	29.176	6.699	34	34.088	3.587
	นิทัศน์แยกลักษณะ (b_3)	34	38.000	3.393	34	42.029	2.790
ความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2)	นิทัศน์ธรรมดา (b_1)	34	8.352	3.109	34	20.705	5.030
	นิทัศน์ร่วมลักษณะ (b_2)	34	33.058	4.923	34	35.407	4.446
	นิทัศน์แยกลักษณะ (b_3)	34	43.147	6.889	34	52.617	6.295

จากตาราง 28 จะเห็นว่าผลต่างระหว่างมัธยฐานเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการ
 เรียนระหว่างประเภทรโนทัศน์ที่ระดับทั้งสองของความคิดสร้างสรรค์ (BC ที่ระดับ a_1 และ a_2)
 มีความแตกต่างกันและความแตกต่างนี้ยังขึ้นอยู่กับระดับของความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะ
 กำหนด ซึ่งให้เห็นถึงปรากฏการณ์ของปฏิยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ประเภทรโนทัศน์
 และความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด และเมื่อได้ทดสอบทางสถิติแล้ว (ดังปรากฏ
 ในตาราง 31) พบว่า ปฏิยาร่วมนี้มีนัยสำคัญทางสถิติสูงยิ่ง [$F(2.396) = 9.187; p < .001$]
 ปฏิยาร่วมของตัวประกอบทั้งสาม แสดงให้เห็นได้ด้วยกราฟเส้นจากภาพประกอบ 13

ความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (c)

ภาพประกอบ 13 กิริยาร่วมระหว่างความตึงเครียด ประเทมโนทัศน์ และความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (ABC) ในภาพ (ก) กิริยาร่วมของประเทมโนทัศน์กับความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดที่ระดับความตึงเครียดสูง ($BC : a_1$) ภาพ (ข) กิริยาร่วมของประเทมโนทัศน์กับความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดที่ระดับความตึงเครียดต่ำ ($BC : a_2$) ภาพ (ค) กิริยาร่วมของประเทมโนทัศน์กับความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดที่ระดับความตึงเครียดสูงและระดับความตึงเครียดต่ำ ($BC : a_1 + a_2$)

เพื่อที่จะรู้ว่าความแตกต่างระหว่างมีผลมีเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเขียนระหว่างตัวประกอบคู่ใดคู่หนึ่งขึ้นอยู่กับระดับใดของตัวประกอบที่สาม ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบกิริยาร่วมอย่างง่าย (Simple Interaction) และเพื่อที่จะรู้ว่าความแตกต่างระหว่างมีผลมีเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเขียนของตัวประกอบหนึ่ง ๆ ขึ้นอยู่กับระดับใดของตัวประกอบคู่ใด ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบผลอย่างง่าย ๆ (Simple, Simple Effects) ผลปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 ค่าสังเกตกิริยาร่วมอย่างง่ายและผลอย่างง่าย ๆ เมื่อมีกิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ประเภทโมเดลล์ และความเข้มของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (ABC Interaction)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
กิริยาร่วมอย่างง่าย				
AB ที่ c_1	42.715	2	21.357	0.9540
AE ที่ c_2	853.421	2	426.710	19.060***
AC ที่ b_1	107.654	1	107.654	4.808*
AC ที่ b_2	53.125	1	53.125	2.372
AC ที่ b_3	251.654	1	251.654	11.240***
BC ที่ a_1	1490.156	2	745.078	33.280***
BC ที่ a_2	889.450	2	444.725	19.864***
ผลอย่างง่าย ๆ				
A ที่ bc_{11}	636.235	1	636.235	28.419***
A ที่ bc_{12}	111.308	1	111.308	4.971*

งคณ

ตาราง 29 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน			SS	df	MS	F
A	ที่	bc ₂₁	256.235	1	256.235	11.445 ^{***}
A	ที่	bc ₂₂	32.485	1	32.485	1.451
A	ที่	bc ₃₁	450.367	1	450.367	20.116 ^{***}
A	ที่	bc ₃₂	1950.882	1	1950.882	85.131 ^{***}
B	ที่	ac ₁₁	23605.019	2	5029.450	527.189 ^{***}
B	ที่	ac ₁₂	10058.901	2	5029.450	224.653 ^{***}
B	ที่	ac ₂₁	21791.469	2	10895.734	486.686 ^{***}
B	ที่	ac ₂₂	17344.294	2	8672.147	387.363 ^{***}
C	ที่	ab ₁₁	4304.132	1	4304.132	192.255 ^{***}
C	ที่	ab ₁₂	410.132	1	410.132	18.319 ^{***}
C	ที่	ab ₁₃	276.014	1	276.014	12.328 ^{***}
C	ที่	ab ₂₁	2594.117	1	2594.117	115.872 ^{***}
C	ที่	ab ₂₂	98.882	1	98.882	4.416 [*]
C	ที่	ab ₂₃	1524.764	1	1524.764	68.107 ^{***}
ภายในกลุ่ม			6356.500	396	22.387	

* p < .05   *** p < .001

จากตาราง 29 เมื่อพิจารณากิริยาร่วมอย่างง่ายตีความได้ดังนี้

ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประเภทโน้ตดนตรี (AB) ที่ระดับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดสูง (c_1) [$F(2,396) = 0.954 ; p > .05$] และไม่มีกิริยาร่วมระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนด (AC) ที่ระดับโน้ตดนตรีร่วมลักษณะ (b_2) [$F(1,396) = 2.372 ; p > .05$] นอกจากนี้ปรากฏกิริยาร่วมระหว่างตัวประกอบทุกคู่ที่ทุกระดับของตัวประกอบที่สาม

สำหรับการพิจารณาผลทดลองอย่างง่าย ๆ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างมีซิมิลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของตัวประกอบทุกตัวที่ทุกระดับของตัวประกอบทุกคู่ ยกเว้นไม่มีความแตกต่างระหว่างมีซิมิลเลขคณิตของคะแนนจำนวนครั้งการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง (a_1) และของนักเรียนกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (a_2) ที่ระดับโน้ตดนตรีร่วมลักษณะที่มีความแข็งแกร่งของการตอบสนองต่อลักษณะกำหนดต่ำ (bc_{22}) [$F(1,396) = 1.451 ; p > .05$]

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าสถิติต่าง ๆ ที่เสนอในตาราง 17-29 นั้น แยกไปจากตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลส์ผสมสมบูรณ์ $2 \times 3 \times 2$ เหตุที่แยกเสนอไปเช่นนั้นก็เพื่อให้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในบทที่ 1 แต่การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รวมไว้ในตารางเดียวกันตามแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลส์ผสมสมบูรณ์ $2 \times 3 \times 2$ ซึ่งไม่อาจจะเสนอผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติตามหลังตาราง 17-29 แต่ละตารางได้ แต่ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ได้จากตอนนี้นำไปใช้ในการแปลผลในแต่ละตารางจากตาราง 17-29 แล้ว ในตอนนี้นำผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลส์ผสมสมบูรณ์ $2 \times 3 \times 2$ แต่

เนื่องจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนนั้นเป็นการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วน F ซึ่งมีการแจกแจงแบบ F และการแจกแจงแบบ F นี้จะเปลี่ยนแปลงไปได้ถ้าข้อมูลที่จะนำมาทดสอบนั้นมีความแปรปรวนไม่เท่ากัน หรือขาดความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน ซึ่งจะส่งผลต่อระดับนัยสำคัญของการทดสอบ (Kirk 1968 : 60-62) ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนโดยใช้วิธีการของโคแครน (Cochran) (Kirk 1968 : 62) (ดังปรากฏในภาคผนวก 3) ผลปรากฏว่าความแปรปรวนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ [$C(12,33) = 0.176$; $p > .01$] แสดงว่ามีความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน นอกจากนี้ ไวน์เนอร์ (Winer 1971 : 394-396, 473-478) ได้เสนอว่าข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนนั้น ควรจะทดสอบความเป็นผลบวกของผลการทดลองในโมเดลเชิงเส้นตรงด้วย เพราะว่าถ้าข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนนั้นถ้าไม่อยู่ในโมเดลเชิงเส้นตรงแล้ว จะส่งผลต่อระดับนัยสำคัญของการทดสอบด้วยเช่นกัน และไวน์เนอร์ได้เสนอรระดับนัยสำคัญของการทดลองที่จะยอมรับความเป็นผลบวกของผลการทดลองที่ยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญ .25 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความเป็นผลบวกของผลการทดลองซึ่งปรากฏดังตาราง 30

ตาราง 30 ค่าสถิติผลการทดสอบความไม่เป็นผลบวกของผลการทดลอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
A	2495.296	1		
B	69935.372	2		
C	6827.355	1		
AB	484.784	2		
AC	1.081	1		
BC	1968.255	2		
ABC	411.352	2		
ไม่เป็นผลบวก (Nonadditive)	8.362	1	8.362	0.020
สมดุลย์ (Balance)	402.990	1	402.990	

จากตาราง 30 จะเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอในการปฏิเสธความเป็นผลบวกของผลการทดลอง [$F(1, 1) = 0.020$; $p > .25$] แสดงว่าข้อมูลมีความเป็นผลบวกในโมเดลเชิงเส้นตรง ดังนั้นเมื่อมีความแปรปรวนเป็นเอกพันธ์และมีความเป็นผลบวกในโมเดลเชิงเส้นตรงแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลส์ผสมสมบูรณ์ $2 \times 3 \times 2$ ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 31.

ตาราง 31 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสามสมบูรณ์ $2 \times 3 \times 2$
โมเดลกำหนด

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
A	2495.296	1	2495.296	111.458***
B	69935.372	2	34967.686	1561.922***
C	6827.355	1	6827.355	304.961***
AB	484.784	2	242.392	10.827***
AC	1.081	1	1.081	0.048
BC	1960.255	2	980.127	43.958***
ABC	411.352	2	205.676	9.187***
ภายในกลุ่ม	8856.500	396	22.387	
รวมทั้งหมด	90979.997	407		

*** $p < .001$